

ה"ת 47525/11/19 - משה בן משה נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בחיפה

ה"ת 47525-11-19 בן משה נ' מדינת ישראל.
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני	כבוד השופטת מריה פיקוס בוגדאנוב
מבקש	משה בן משה
נגד	
משיבה	מדינת ישראל

החלטה

לפניי בקשה להורות על השבת רכב מסוג "סיטרואן קקטוס" מ.ר. 46-406-39 (להלן: "הרכב"), הנמצא בבעלותו של המבקש, ואשר היה בשימוש אחיו של המבקש בתקופה הרלוונטית לכתב האישום.

בתאריך 6.8.19 הורשע אחיו של המבקש בעובדות כתב האישום המתוקן, הוכרז כסוחר סמים ודינו נגזר. בית המשפט החליט כי ידון בסוגיית החילוט לאחר שיינתנו גזרי דין כנגד כל המעורבים בכתב האישום.

בתאריך 24.11.19 המבקש הודה בכתב האישום המתוקן והורשע בביצוע שתי עבירות של גידול סמים מסוכנים, החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית ושתי עבירות של גניבת חשמל. במסגרת הכרעת הדין לא הוכרז המבקש כסוחר סמים, כאשר לטענת המשיבה הדבר נבע מטעות ובכוונת המשיבה להגיש בקשה להכריז על המבקש סוחר סמים, כפי שנעשה בעניינו של אחיו.

טענות הצדדים:

המבקש טען כי הרכב בבעלותו ואם היה בשימוש של אחיו האחרון עשה בו שימוש ללא ידיעתו. המבקש הציג הסכם לרכישת הרכב בינו לבין חב' "טרייד מוביל בע"מ" (נספח ב' לבקשה) במסגרתו נרכש הרכב בסך של 72,000 ₪ לאחר שנטל הלוואה בסך של 70,000 ₪ מחב' מימון ישיר ועל כן טען כי האמצעים לרכישתו היו חוקיים, דבר המעיב על פוטנציאל החילוט.

עוד צירף המבקש לבקשה תעודת ביטוח לרכב (נספח ג' לבקשה), שהופקה על שמו, ולפיה הנהג הצעיר ביותר שרשאי לנהוג ברכב הוא בן 37 (גילו של המבקש), כאשר אחיו מתחת לגיל 30. מכך ביקש ללמוד המבקש, כי נשמטת הטענה כי הרכב נקנה ונרשם על שמו של המבקש אולם היה מיועד לשימוש של אחיו, הצעיר ממנו.

ב"כ המבקש עתר לשחרור הרכב בתנאים של חתימה על ערבות עצמית וערבות צד ג', ללא הפקדה, בנסיבות בהן ניתן נגד המבקש, בתאריך 7.1.19, צו כינוס לנכסיו, במסגרת הליך פש"ר (מח' חיפה) 44140-12-18. בנוסף הציג ב"כ המבקש כי סך של 15,000 ₪ שהופקד ע"י המבקש בתיק מ.ת. להבטחת תנאי השחרור, ישמש כהפקדה גם בתיק דנן

לצורך שחרור הרכב.

המשיבה התנגדה לבקשה וטענה כי אין לשחרר את הרכב, שחילוטו יתבקש בסוף ההליך. מעבר לכך, טענה המשיבה כי נוכח צו הכינוס לא ניתן לעשות שימוש בכספים שהופקדו בקופת בית המשפט להבטחת תנאי השחרור.

דין והכרעה

סעיף 36א(ב) לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש] התשל"ג-1973 (להלן: "**הפקודה**"), קובע כי בית משפט, שהרשיע אדם בעבירה של עסקת סמים והוכח לו כי הנידון הפיק רווח או אמור היה להפיק רווח מעבירת עסקת סמים יקבע בהכרעת הדין כי הנידון הוא "סוחר סמים" ויצווה, בגזר הדין, שבנוסף לכל עונש, יחולט לטובת אוצר המדינה כל רכוש של הנידון שהושג בעבירה של עסקת סמים, אלא אם החליט שלא לעשות כן, מטעמים מיוחדים שיפרט.

סעיף 31(6) לפקודה קובע חזקה לפיה אם הוכרז הנידון כ"סוחר סמים":

"(א) כל רכוש של אדם כאמור... ייראה כרכוש של הנידון שהושג בעבירה של עסקת סמים, אלא אם כן הוכיח הנידון אחד מאלה..."

(אא) האמצעים להשגת הרכוש היו חוקיים."

המבקש הורשע בשלוש עבירות לפי פקודת הסמים המסוכנים, כאשר כל אחת מהן מהווה עבירה של עסקת סמים. המבקש אומנם טרם הוכרז סוחר סמים, אך המשיבה הצהירה כי בכוונתה להגיש בקשה להכרזתו כאמור.

הנטל להפריך את החזקה הקבועה בסעיף 31(6) לפקודה עובר לפתחו של המבקש ועליו להוכיח -במאזן ההסתברויות - כי הרכב שבבעלותו הושג באמצעים חוקיים.

לכאורה, הרכב אכן בבעלות המבקש. הרכב רשום על שם המבקש ובהתאם לראיות שהוצגו לי, מדובר ברכב שנרכש על ידו בשנת 2017, במימון מלא, על ידי הלוואה שנטל ממימון ישיר, כאשר פוליסת הביטוח מראה כי גיל הנהג הצעיר ביותר הרשאי לנהוג ברכב תואם את גילו של המבקש, ולא של אחיו הצעיר ממנו בכמה שנים ועל כן, יש קושי בטענה כי הרכב היה בשימוש הבלעדי של אחיו.

יחד עם זאת, גם המבקש, ולא רק אחיו, הורשע בביצוע עבירות סמים, שהן "עבירה של עסקת סמים" כנדרש לצורך הכרזתו כסוחר סמים.

הטענה של המבקש כי הרכב הושג באמצעים חוקיים, מכוח נטילת הלוואות מימון, יש בה ממש אך שאלה זו צריכה להיות מוכרעת בפני המותב שידון בבקשת החילוט ובמסגרת ההליך שבפניי לא ניתן לקבוע מסמרות בעניין זה.

מכאן, שקיים פוטנציאל חילוט הרכב, במידה ויוכרז המבקש כסוחר סמים.

יחד עם זאת, גם כאשר קיים פוטנציאל חילוט, הגם שכפי שציינתי לעיל, ישנן טענות טובות להפרכת החזקה שבסעיף 31(6) לפקודה, יש לבחון את השאלה האם ניתן להשיג את מטרת המשך החזקת הרכב, דהיינו אפשרות חילוטו בסוף ההליך, באמצעים שפגיעתם בזכות הקניין של המבקש פחותים מההחזקה בפועל.

בהתאם לפסיקה של בית המשפט העליון, ככלל ניתן לשחרר כלי רכב בחזרה לחזקתו של בעליו, בתנאים שיכללו הפקדה בגובה של 30% משווי הרכב, הוצאת ביטוח מקיף לטובת האפוטרופוס הכללי, איסור דיספוזיציה ברכב ולעתים אף ערבות עצמית בשווי הרכב. (ראה להשוואה בש"פ 5769/12 מזרחי נ' מדינת ישראל (20.8.12); בש"פ 3616/11 זגורי נ' מדינת ישראל (24.5.11), בש"פ 2224/15 מידרברג נ' מדינת ישראל (2.4.15) ועוד).

עיינתי בפסק הדין אליו הפנה ב"כ המבקש (ה"ת 17795-02-19) בו ניתנה החלטה בדבר שחרור רכב, ללא הפקדה כספית, אך בשונה מהמקרה שבפניי הבקשה לשחרור התפוס הוגשה עוד בטרם הוגש כתב אישום, כאשר הטוענת לזכות היתה אשתו של אחד החשודים שלא היתה חשודה בביצוע העבירה. בנסיבות בהן המבקש כאן כבר הורשע בעבירות סמים, אין להקיש מההחלטה למקרה דנן. כך גם, במסגרת בש"פ 3159/00 הטוענת לזכות לא היתה חשודה בביצוע העבירה בשונה מהמקרה שבפניי.

משכך, ניתן לשחרר את הרכב לחזקתו של המבקש בתנאים שנקבעו בפסיקה כדלקמן:

1. הפקדה כספית או ערבות בנקאית בשווי 30% משווי הרכב לפי מחירון לוי יצחק לחודש דצמבר 2019.

2. הוצאת ביטוח מקיף לטובת האפוטרופוס הכללי.

3. אני אוסרת על המבקש או מי מטעמו לעשות דיספוזיציה ברכב, ולשם הבטחת תנאי זה יחתום המבקש על התחייבות עצמית בסך 50,000 ₪.

לא התעלמתי מבקשתו של ב"כ המבקש לפיה הכסף שהופקד להבטחת תנאי השחרור ישמשו גם להבטחת חילוט עתידי, אך אין בידי לקבל בקשה זו. כנגד המבקש ניתן צו כינוס בתאריך 7.1.19 ומשכך, ההפקדה בתיק מ.ת. לאחר שההליך יסתיים, אמורה להיכנס לקופת הכינוס ולא ניתן לעשות שימוש חוזר בסכום זה ללא אישור של כונס הנכסים.

זכות ערעור כחוק.

ניתנה היום, י"ג כסלו תש"פ, 11 דצמבר 2019, בהעדר הצדדים.

